

angaar dem; dog upaatvilelig være komne til at lide Tab, og det er derfor, at man har opstillet § 19. Men hvorfor har det ærede Medlem, der talte Præsternes Sag saa ivrigt og varmt, ikke til § 19 stillet et lignende Forslag? Hvorfor har han ikke ladet de to Parter, nemlig Præsterne og Skolelærerne, være omtrent lige? Der siges nemlig ikke, som der allerede er gjort opmærksom paa, at Dffringen til Skolelærerne skal afløses, men kun, at det kan ske, naar baade Sogneaaudet og vedkommende Skolelærer ere enige derom. Det kan ikke være tvivlsomt — deri giver jeg det ærede Medlem Ret — at der kan være en og anden Præst, som kan komme til at lide Tab ved Lovforslaget, men det Samme gjælder om Skolelæreren, og jeg finder det rigtigt, at han er udfat derfor — det maa jeg strax paa Forhaand tilføie, for ikke at give Anledning til Mistydning, — thi ganske vist har jeg den Overbevisning, at naar nærværende Lovforslag vedtages, er dermed Offeret dødsdomt og vil vistnok paa de allerfleste Steder aftage baade for Præsten og Skolelæreren, men jeg gjør en Undtagelse, og Undtagelsen kan maasse blive Reglen; hvor nemlig vedkommende Præst og Skolelærer er vel lidt, der mener jeg, at han intet væsentligt Tab vil komme til at lide, og er han det ikke, saa kan der muligvis være Noget i hans Forhold, som vel kunde begrunde, at han burde lide et saadant Tab. Theoretisk har jo det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds indrømmet, at Vedkommende ikke lider noget Tab, men det ærede Medlem siger i sit Forslag, at dette Forhold skal afløses, og at Præsten skal kunne fordre det alene. Men hvem skal saa betale? Der forekommer det mig, at det ærede Medlem kommer i Strid med selve Grundlovens § 77, der udtrykkeligt siger, at Sagen er pligtig til at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, der er hans egen; men er Offeret ikke et aldeles personligt Bidrag? Det ærede Medlem taler vel om, at det skal lægges paa Pastoratet, men han slutter med, at det skal udredes af Kommunens Kasse. Men til Kommunens Kasse kunne baade Jøder og Muhamedaner og hvilke som helst Andre, der have en anden Tro,

komme til at yde Bidrag og skulle gjøre det. I Byerne, hvor der er Mange af en anden Trosbekjendelse, vil dette især træde frem, mindre maasse paa Landet, skjøndt det ogsaa der hyppig kan have stor Betydning. Det kan ikke betvivles, at Præsterne paa de fleste Steder ville fordre Afløsning, og derved ville de andre Trosbekjendende komme til at yde ikke ubetydelige Bidrag til Formaal, som Grundloven har fritaget dem for at bidrage til. Derfor paastaar jeg, at Forslaget er i Strid med Grundlovens § 77. Jeg har forresten det Haab, at det vil blive forkastet, og at der kun er talt saa lidt derimod, ikke fordi man forholder sig ligegyldig overfor Forslaget, men fordi man har den Overbevisning, at det maa blive forkastet, thi det vilde efter min Formening være en stor Grundsatningsstrid, der vilde komme tilstede, dersom man vedtog dette Vindringsforslag. — Der er af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) stillet tvende Vindringsforslag. Egeoverfor Nr. 2, som jeg navnlig har ifinde at sige et Par Ord om, skal jeg bemærke, at jeg er ubetinget enig med det ærede Medlem, jeg skjønner nemlig ikke bedre, end at Præsterne hidtil lønnedes paa en dobbelt Maade, nemlig dels ved Tvangsbidrag gennem Bønderne og andre Almuesfolk, om man vil, dels gennem frivillige Bidrag fra den mere fornemme Verden. Men naar nu, saaledes som det jo vil blive Tilfældet efter nærværende Lovforslag, Statskassen skal lønne Præsterne, saa maa selvfølgelig ogsaa Statskassen være Arvetager af alle de Bidrag, som Præsterne hidtil have kunnet tage. Dette sker ogsaa efter Lovforslaget med Hensyn til Tienden, men Staten er ikke bleven Arvetager med Hensyn til det Bidrag, som er omtalt i danske Lovs 2—23 —11, uagtet det er umiskjendeligt, at der ogsaa dergennem er blevet ydet Præsterne, man maa endog antage, meget klækelige Pengesummer. Det er da altsaa rimeligt, at den ogsaa i dette Stykke blive Arvetager. De formelle Indvendinger, som den ærede Minister har herimod, ere allerede imødegaaede, og dem kan jeg altsaa lade ligge. — Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) mente — og det undrede mig